

[Finansministeren.]

arbejde med disse to lovforslag, forsøger at tale sig til rette om de ændringer, man eventuelt kunne ønske vedrørende lån til staldhygiejne og grundforbedringslån. Jeg kan tilsige min velvilje til at komme til stede i udvalget som deltager i drøftelserne vedrørende administrationen af disse lån.

Jeg er derimod ikke så glad for, at man foreslår, at vi uden videre skal lempe administrationen af lovgivningen om saneringslån. Det er en lovgivning, der blev gennemført i slutningen af 30'erne, og hvorefter der blev ydet saneringslån på i alt 117 mill. kr. til godt 20 000 landmænd. Jeg kan oplyse, at nu i december måned 1956 er antallet af lån nedbragt til knap 4 000 med en restgæld på omkring 12 mill. kr., og jeg vil i og for sig finde det rimeligt, at vi fortsætter med at administrere tilbagebetalingen af disse lån på samme måde som hidtil, således at vi kan se hen til det øjeblik, hvor staten har fået sine penge hjem igen.

Det ærede medlem nævnte, at den måde, hvorpå disse lån blev administreret, hæmmede generationsskiftet. Det kan i hvert fald ikke gælde saneringslånene. Når vi tænker på, at der er ca. 200 000 landejendomme her i landet og de tilfælde af saneringslån, der kan blive tale om i forbindelse med ejendomsoverdragelse, knap udgør 4 000, kan den måde, vi administrerer på, vist ikke genere generationsskiftet i væsentligt omfang.

Jeg forstår på de ærede medlemmer, at man gerne vil have reglen om de 110 pct. af vedkommende ejendoms panteværdi fastsat i lovgivningen. Jeg må hertil sige, at man ikke uden videre kan gå ud fra, at blot statens lån er placeret inden for 110 pct. af panteværdien, er der fuld sikkerhed. Jeg synes, man glemmer, at dengang man fastsatte de 110 pct. i slutningen af 30'erne, var det i forbindelse med en saneringslovgivning, hvorved vi konverterede løs gæld for mange landmænd; det var udmærket dengang, og da var man nødt til at gå til en ret høj lånegrænse for overhovedet at

kunne tilgodese formålet med denne lovgivning. At man nu under mere normale forhold uden videre skulle fastsætte 110 pct. af panteværdien som en tilstrækkelig sikkerhedsgrænse for det offentlige, kan jeg ikke være helt enig med de ærede forslagsstillere om, men det kan vi nu drøfte i de to udvalg, eller det bliver måske kun et udvalg, der skal behandle forslagene om staldhygiejne og grundforbedringslån. Jeg vil imidlertid bede om, at vi får lov til at administrere saneringslånene efter lovgivningen, og at man ikke foretager voldsomme ændringer heri.

Foged: Jeg vil gerne takke den højtærede finansminister for det tilsagn, der allerede er givet. Jeg kan med det samme sige, at når vi har taget saneringslån med i forslaget til folketingsbeslutning, er det, fordi vi nu og da møder de heraf affødte problemer for den pengeomsætning, der finder sted inden for landbruget. Men med hensyn til saneringslån vil jeg tro, at en forhandling med finansministeren kan føre til en rimelig forståelse af dette problem. Det er ikke nær så stort som for de to andre låns vedkommende.

Med hensyn til forslaget til folketingsbeslutning vil jeg gerne sige, at gennem de seneste år er der foregået en udvikling inden for dansk landbrug med hensyn til mekanisering og rationalisering, som har krævet meget store beløb. De nødvendige midler hertil har landbruget skaffet sig såvel ved anvendelse af egen kapital som ved optagelse af nye lån. Det har været og vil endnu i en lang årrække være nødvendigt at investere store beløb i dansk landbrug. Landøkonomisk Driftsbureau har foretaget nogle undersøgelser og anslår, at alene for kvæg- og svinestaldenes vedkommende vil istandsættelse koste ca. 1 400 mill. kr. Herudover regner man med en årlig udgift på ca. 100 mill. kr. til nybyggeri og ombygningsarbejder. Man anslår, at disse arbejders gennemførelse vil bevirke en væsentlig bedre udnyttelse af foderet; man regner her